

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ftt — kr. Negyedévre 1 ftt 50 kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folytán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: HALASI-ÚTCZA, 17. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCZA, 184. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árleengedés adatik.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

A város közcsinosodása és az eklézsiák.

Midőn a magyar írók és művészek legközelebb városunkat meglátogatták, mindazoknak, kik nemcsak nézni, hanem látni is tudnak, feltűnt piacsterünk szélében az a sok ódon, többnyire rossz karban levő, a szabályozási vonalon kívül vagy belől, de sehol sem annak mentén fekvő rozszant épület, s a kíséretükben levő rendezőbizottsági tagokat egyre ostromolták a kérdéssel, kinek birtokába vannak ezek a disztelen kalyibák, s mi az oka, hogy a város piacsterén, a körösi-, csongrádi-, halasi- és budai-útczákon nagy számban látható csinos épületek mellett, a város külsőben annyira hátramaradt?

A kérdezősködő idegenek fejesóvalással vették tudomásul, hogy a takarékpénztárnak, bármely nagy városba illő palotája ellentéte gyanánt jobbra és balra disztelenkedő épületek tulajdonosai maga a város és a rom. cath., ref. és evangyeliomi egyházak, s hogy különösen a ref. egyháznak épületei s a Ferenczrendi atyák nagy telkét körítő kőfal van olyan állapotban, mely nemcsak a kritikát hívja ki, de szerfelett kívánatos is teszi, hogy mindazok, kiknek ez ügyhöz joguk van hozzá szólni, segítsenek is a bajon, mely egy egész város közcsinosodásának évek hosszú során állja útját, s ha mint eddig könnyedén veszik a dolgot, meg is akadályozza azt.

Sem új dolgot nem mondunk, se magunkat el nem szóljuk, midőn állítjuk, hogy jobbainknak régen szemet szúr e csunya állapot, időnként tör-

téntek is némi mozgalmak arra nézve, hogy a bajon segítve legyen, de hát a vidéki felfogás, rövidlátás, szűkmarkúság és az a tekintet, hogy a kihallatlan testületek most élő tagjaira ne rakjunk elviselhetlen terheket, mindég győzött az előrelátás, helyes számítás és jó izlés felett, s az eklézsiák rozszant épületei akkor is meg hagyattak tűrhetlen állapotaikban, midőn magánosoknak a szabályozási vonalon kívül eső épületeire egy szál nádat, egy zindelyt tenni szabad nem volt, s daczára, hogy e drákói szigor a tulajdonjog szentségébe mélyen belenyúlt, az így megszorított tulajdonos vagy könnyes szemmel nézhette tulajdonának szomorú pusztulását, vagy erejének túlfeszítésével is építkezett.

Ezen helytelen eljárással szemben történt ugyan valami kicsiny haladás az eklézsiák körében is, habár ez is a közvélemény hathatós nyomása alatt ment véghez, s szemmel láthatólag azért, hogy a felzúdult közvéleményt egy időre elhallgattathassa. Így épült fel a „Kis Zoller“-féle elavult épület és melléke, egy emeletes diszes bér-lakká s bolthelyiségekké, de ez az építkezés bezárta a Körösi-útcza tor-kolatát, s eltakarni segítette a Casinóval együtt a nagytemplom stylszerű homlokzatát, mi szépitési szempontból egyike volt a legnagyobb hibának, mit az épített egyház s az azt engedélyező város valaha elkövethetett. Így épült fel a piacz közepén disztelenkedő ronda fészkek helyén a ref. egyház bazárépülete is, mely csinos kinézést kölcsönöz ugyan a piacznak, de a ref. templom környékét félig foglalván be, az egésznek olyan alakot

adott, mely a szemlélőre ugyan azt a benyomást teszi, mint a ferde szájú ember, kit csak egyik oldalról lehet mosoly nélkül végigtekinteni.

Ezen építkezések mellett szánandó állapotban vannak úgy az egyik, mint a másik egyház többi épületei, sőt a ref. egyháznak a főiskolával szemben még egy üres telke is van, mit már csak azért sem lehet sokáig úgy megtűrni, mert az egyház vagyonát haszon nélkül hevertetni nem volna szabad.

Hát a városi közönségről mit szólunk? Egy tekintet a városházára, a Ladányi-házra, az árvaszék helyiségére, meggyőz mindenkit, hogy Kecskemét városa építkezési tekintetben, nemcsak nem járt elől jó példával mint kellett volna, de még csak kötelességét sem teljesítette. Most igaz, hogy vannak építkezések kilátásba véve, iskolahelyiségek fognak épülni, s legközelebb megkezdik a kaszárnyaépítést, s az is igaz, hogy sok évtized mulasztását egyszerre helyrehozni nemcsak nem lehet, de kívánni sem szabad, mégis ha azon kiváló állást vesszük tekintetbe, mit városunk népességére, szellemi előhaladottságára és vagyonosságára nézve hazánk városai között elfoglal, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a mi történik, nem elegendő. A méntégek ismerjük mi is, s midőn a város közönségét a középítkezések tekintetében hátramaradottnak nyilatkoztatjuk, s nógatjuk tette, nem kívánjuk azt oly értelemben vétetni, hogy félretéve minden tekintet, még anyagi romlás árán is építkezésekbe bocsátkozzék, csak annyit kívánunk, hogy p. o. a városházépítés ügye folytonosan munkáltassék, s ne legyen el-

odávza a beláthatlan messzejövendőbe. A napirenden levő építkezéseknél pedig vételessék tekintetbe, hogy minden középületnek ki kell emelkednie a közönségesség sorából. Bizzák a terv készítését kiváló szakértőre, s csak azért, hogy pár száz forintot megtakaríthassanak, ne érzék be olyan tervekkel, mint azt több középületnél tapasztaltuk. Az építkezési szabályokról ne csak magán, de középítkezéseknél se engedjenek elterést, s ha útban van valami oda nem illő épület, igyekezzenek azt kisajátítani, s adják meg a város e tekintetben előhaladottságát szívükön viselő polgároknak ama hitet, hogy Kecskemét nem sokára ki fog emelkedni a nagy faluk sorából, hol eddig azok tartották lekötve, kik ügyei vezetésére hivatva voltak.

Ime városunknak nincs szabályos téres piacza, nincs pedig azért, mert egyik helyén annak nagy részét elfoglalja a róm. kat. egyház boltépülete. Ha szükség van szép téres piaczra, miért nem sajátítja ki ezt a város? Hiszen ezt csak akarni kell, s meg lehet tenni úgy, hogy az egyház vagyona megmarad, s a város kiadott pénze is visszatérül. A város ügyeit ugyanazon férfiak vezetik, kik az egyházak kormányának élén is állanak, miért nem tudnának ezek bizonyos tökéösszegben megegyezni, mit a város az egyháznak kifizetne, a boltokat pedig akkor bontatná le, mikor a kisajátítási tökéösszeg azok megtakarított évi jövedelméből kikerült. A másik oldalon követelnie kell a városnak az egyháztól, hogy a város szabályozásának ne álljon útjába. Rozszant épületeit a szabályozási vonalon építtesse

TÁRCZA

Zizim.

— Részlet egy hosszabb költői elbeszélésről. —

I.

Bibortenger partján, pámlafa erdőben
Hol a patak cseveg ilatos mezőben,
Hová a madár száll, szerelmet danolni,
Büvös-bájós lantról új dalra tanulni:
Áll a kis lak fénytől mélyen eltakarva,
Mint ki magát szemtől rejtteni akarja.

Enyhe nyári estén, holdvilágos éjen,
Büvös ének csendül a lak közelében.
Bánatos, esengő, messze-messze csengő,
Fájdalmat, keservet, nagy bánatot zengő.
Mintha jajja volna a dalos szívének,
Olyan szívzakasztó, fájdalmas az ének.

Megveszi a szívét szép török szüzeknek,
Csábító dal után büvös vágyba esnek,
Leigézve hallják jámbor mozleminek
Talán huri szállt le, attól jön az ének.
Felejtí az órát az éber muezzim,
Az is azt suttogja, a költő ez — Zizim:

Bibortenger partnak fényes palotája,
Fényes palotának még vigabb gazdája,
Hova lett a mozlim nagy-szigorú élet,
Mozlim egyszerűség hová tűnt, mivé lett?
Vad orgia váltja a szigorúságot,
Kéjes csapongásnak semmisen vet gátot.

Onnan is kihallszik el — messze az ének
(Mash Allaht mondanak rá a jámbor népek.)
Onnan is hallani jajgatást, szomorút,
Mikor egy-egy rabnak örök éje borult. —
Elkerüli a nép, el apraja nagyja
Sutogni is féli — ezt Bajazid lakja!

Bibortenger partján áll a fényes porta
(Nem úgy nevezte el, ki azt oda hordta.)
Zsófia nagy templom aranyos keresztjén,
Török zászló lobog, tegnap még keresztjén.
A ki megigázta ország-világ népét,
Mohamed népének hajtja fejét-térdét.

Naplenyugodtával beborul az égbolt,
S feltűnik helyébe a halvány félhold;
Úgy tűnt fel az égen a török hatalma,
Ki se hitte volna, hogy oly soká tart a!
Föl is tűnt, ragyogott, le se is ment többé,
Mintha a szálló nap eltűnne örökké.

De nincs az a nagy fény, melyre néha-néha
Egy-egy futó felhő árnyat ne borítta;
Gyász borult le most is a fényes portára,
Gyászba borította Mohamed halála.
Zokogva siratja sok basája, bége,
Félhold dicsőségnek vele együtt vége.

Zokogva siratja kedves fia Zizim,
Csókolja, ápolja, százzal ezer izint.
„Nincs több oly hős, nem volt, egyesegyedül volt;
Tőle kapta fényét a ragyogó félhold.
Nincs több olyan szultán nem is volt, nem is lesz,
Mig ezen a földön halandó ember lesz.“

„Volt is oly hős, lesz is, mi legyek én aztán?
Ha meghalt a régi, éljen az új szultán!
Volt is olyan szultán, az vagyok én már is,
Vége lesz a jajnak! Had éljen Bajazid!“
Összenéz mindenki a sok dölyfös szóra,
El se hiszi, mégis vár a folytatóra.

„Te meg üsém hallod, ne sápitózz itten,
Menj vissza odudba, eltakarodj innen!
Vagy akadok én majd jobb helyre is annál,
Héttorony legmélyebb börtöne te rád vár.
Ezután én osztom itt ki kinek a bért,
S török szultán sirtban szereti a testvért!“

De már erre megtört hézaga a csendnek,
Pokoli lármba belekeverednek.

Kard — ki — kard hát! rajta, nem engedi egy
(sem,
Mohamed helyére nem ülhet le csak Dzsem.
No hisz majd elvállik ki karja erősebb
Lant-e, — kard-e, melyik lesz majd a verősebb?

II.

Tengerparton, csöndes kikötőben,
Áll a sajká útra készülőben,
Fel van vonva minden árboez,
Minden vitorlája,
Szél fuvalmát, lenge esőkját
Alig-alig várja.
Meg is indul kormányrúdjá,
Biztos erős kézre,
Kormányrudat igazítja
Szent-János vitéze.

Tengerparton, napaszalta pusztán
Üldözött fut habzó lova hátán,
Rohan a ló, hull a tajték,
Szakadozva róla,
Nincs késelem már az ellen
Nyomába toluja.
Nyomon éri, majd eléri
Sebző kelevéze, ...
Most indítja el a sajkát
Szent-János vitéze.

Kidől a ló, megszakad a pára, ...
„Nocsak rajta, mostan utójára!“
Mint a szarvas, kit rég csapász
A csahogó falka,
Fölbukik meg újra ugrik,
Magát föl nem adja, —
Fut a vitéz egyenesen
A tenger vizébe,
Hozzá hajtja kis sajkáját
Szent-János vitéze.

„Zizim vagyok, ismered-e lantom?
Atsza hangzik ezer gyöngéd ajkon!“
„Ismerlek — Dzsem, hős oszmanlik
Még hősebb virága....“

Ismered-e ezt a sebhelyt? —
A te kardod vágta!“
S összekézre kapja föl a
Rudat a kezébe,
Csak úgy röptül sajkájával
Szent-János vitéze.

Hős Bajazid, nagy hatalmú szultán
Dulva fúlva áll a tenger partján.
„Vissza sajkás, hajtsd vissza csak
Azt a kicsi bárkát,
Vert arannyal, nagy halommal
Fizetem az árát.“
„Nem kell nékem vert aranyod
Nem kell Judás pénze
Nem látod-e ki vagyok én,
Szent-János vitéze!“

„Nos ha úgy, a szultán vagyok én meg,
Ki rád ontja mérgét seregének,
Elhamvasztja városodat,
El a templom tornyát,
Kardra hányja özvegy anyja,
Csecesszopó poronytyát.“
„Azt se tudjuk, majd meglátjuk
Meg te ijeszti végre,
Mondjam-e még, ki vagyok én —
Szent-János vitéze.“ —

S nyílt tengeren habzó vizek árján,
Fut a bárka, s a vitéz a bárkán,
Föl van vonva minden árboez,
Minden vitorlája,
Meg se pihen mignem békés,
Otthonra talál.
Hol szent a szó, becsületszó,
Lovagok földére,
Oda vivé el a költőt —
Szent-János vitéze.

Bösz Bajazid az eltűnt szultán,
Dulva-fúlva jár a tenger partján.

fel, s erre legelső lépésnek tartanók, hogy a város a temető-útcza piacfelől eső végét a szabályozási terv szerént nyitassa ki, ehhez joga van, s mi nem hisszük, hogy a ref. egyház t. gondnoka és egyháztanácsa ezen szándékában a várost akadályozni kívánna.

Ha az egyházak látnák, hogy a város a közcsinosodás érdekében velök szemben is letért az elnézés útjáról, bizonyára kétszer is meggondolnák magukat s nem húznának újat a várossal s építkezésekbe bocsátkoznának, mely annyi sok szegény embernek, iparosnak adna kenyeret, munkát, s a mely az ő anyagi helyzetüket is minden valószínűség mellett inkább emelné, semhogy rongálná.

Csak meg kell kísérteni. Az ilyen dolog aztán magától megy tovább. Mi valószínűleg úgy látjuk, hogy az eklézsiák állottak eddig a közcsinosodás útjában piaci ronda rozszant épületeikkel. Azért láttuk helyenvalónak e cikkben felszólalni, s hisszük, hogy felszólalásunk, mert jóindulatból és meleg érdeklődésből történt, visszatérésre nem fog találni. Legfőlegbb tulajdonosokban a szégyenérzet azon nemes fajtáját kelti fel, mely ha valóban ismeri a szemére vetett szégyenelnit, siet azt akképp tenni jóvá, hogy aztán dicsőre illettessék.

Igy gondolkozunk mi az érdekelt tulajdonos egyházak és azok vezető férfiai felől, s épen ezért erős hitben vagyunk, hogy az egyházak nem sokáig lesznek már Kecskemét város közcsinosodásának útjában álló akadályuk.

Adja Isten, úgy legyen! —r.

Politikai szemle.

Az egyiptomi kérdés a helyett, hogy a megoldás stadiuma felé közelednék, még bonyolódottabb lett, mint valaha. Féltekenység és egymás iránti bizalmatlanság jellemzi a hatalmak egész eljárását és magatartását. Törökország utóvégre is nolle-velle kénytelen beavatkozni a rendesinálásba, de fellépése annyi kikötés és feltételhez van kötve, hogy nagyon is meglátszik rajta, miszerint az egész csakis a kényszerhelyzet kifolyása. Az angolok nem is nagy bizalommal viseltetnek irántuk; s nemcsak hogy visszavonulni nem szándékoznak, de az angol csapatok közt még az egész török beavatkozás sem talált kedvező fogadtatásra. Attól tartanak ugyanis, hogy a porta minden látszólagos jó szándéka mellett utóljára is Arabiához fog csatlakozni, erre mutat legalább azon késlekedés, melyet az Arabi elleni proclatio kibocsátásában minden erőltetés dacára folyto-

nosan követ. A francia miniszterválság, illetve az ezt előidéző okok és körülmények szintén jelentékenyen közrehatottak a zavar és bonyodalom növelésére. Az okkupationalis költségek kérdésében ugyanis a francia kormány a kamara által leszavaztatott, s ez idő szerint Franciaországnak nincs kormánya, hanem valódi fejetlenség uralkodik. Angol lapok élesen elítélik Franciaország eljárását, mely nyílt kifejezése az Angolország iránti féltékenység és bizalmatlanságnak, hivatkoznak Franciaországnak Tuniszban követett eljárására, és saját álláspontjukat főképp azzal védik, hogy Anglia kereskedelme a legrövidebb vizitú biztosítását inkább megköveteli, mint bármely európai államé. Egyébként az ellenségeskedések már a szárazon is megkezdődtek, s az angolok Suez ellentállás nélkül elfoglalták. Arabi folyvást szervezi hadseregét s a szent háború jelszava alatt hívja harcra a fanatikus bennszülötteket. Az angol oldalom alá menekült chedive pedig teljesen kimaradt az egész játékból.

Közönségünk és az irodalom.

Ha valamely idegen a mult héten látta volna azon roppant lelkesedést, örömet és vendégszeretetet, melylyel városunk s általában az egész alföld és alvidék az írók és művészek társaságát fogadta, azt gondolhatta magában, nincs az íróknak és művészeknek seholsem oly jó dolga, mint Magyarországon. Pedig ez csak látszat volt, a látszat pedig csal. Szívélyesen, tárt karokkal fogadtuk őket, megvendégtük igazán magyarosan, megbeszéljük s megbeszéljük őket, mint a „nemzet napzsámosait”; de azért egyet mégsem tesszünk meg, t. i. nem vesszük meg műveiket. Még egy Jókai Mór is, kinek idegen nyelvekre lefordított munkáit kapva kapkodják külföldön, az öt büszkségének nevező hazájában részvételegre talált legújabb időben.

Magyar író és művész! kétes értékű pályá elzöldt egy századdal. Régi mostoha idők áldástalan öröksége. Nem érte valami nagy szerencse, kinek e pályá jutott. Talán Rousseau is rólok ítélve mondja az írókat a legszerencsétlenebb emberfajnak, az emberiség legboldogtalanabb osztályának, mely a 24 betűből él, legtöbbnyire teng, s mint az égimadár, innen-onnan hordja össze szűk eledelét; vagy az emberek kegyéből szeszélyök szerint kapja, mint a ki ajtóról ajtóra jár.

És bizony Rousseauk ezen mondása némileg még most is ráülk íróinkra, mert annyi előfizetési felhívás, könyvajánlás, reklám, Maecenás, hajsza, az írók részére kéregetés, s a közönség részéről részvételese seholsem fordul elő, mint nálunk. Meg sem állhatunk e tekintetben más nemzetek mellett, hiszen nem régiben egy francia író egyetlen beszélyeért 20,000 frankot kapott.

Pedig több pártfogást érdemelnének nálunk, mint bárhol, mert ha minden nemzet sokat köszönhet nekik, mi mindent.

E század második és harmadik évtizedében, midőn más népek óriási léptekkel haladtak a műveltség útján, nálunk még minden a régi volt. De elérkezett már az idő,

midőn az általános műveletlenség és hátramaradás érzete szégyenpirt hozott az arcokra s vágyat a honfi keblekben egy nemesebb s nagyszerűbb átalakulás után, és a csüggedést életremény, az álomkorságot tevékenység váltotta fel: és ezt mind költőink idézték elő. Mint minden népnél, úgy nálunk is a költészet újjászületése megelőzte a politikai újjászületést.

Be is látta a későbbi évtizedekben a nemzet az irodalom, különösen a szépirodalom óriási fontosságát, úgy, hogy a negyvenes és ötvenes években minden tehetősebb hazafias kötelességének tartotta a megjelenő könyveket megvenni. Egy Petőfi, vagy később egy Jósika nem panaszkodhatott a közönség részvételeseért, mint mostot Jókai. Pedig hát íróink száma folytonosan növekedik, évenként is több és több munka jelenik meg, a nagy közönség pedig évenként lanyhabban pártfogolja őket, s ezáltal a fiatal és tehetséges írókat e pályától elriasztja, az idősebbeket pedig elkedvetleníti.

De vizsgáljuk már, hogy mi oka a közönség eme részvételese és közönyöségének?

Ennek oka a politikai érzék túlságos fejlettsége. Nálunk mindenki politikáz, még az is, a ki azt sem tudja, hogy mi fán terem a politika. Megveszik naponként néhány krajczárért az újságot, elolvassák az első betűtől az utolsóig, nagyokat sohajtanak a „szegény” haza sorsán, szidják az „átkos kaurmányt” s ezzel azt hiszik, megtették hazafiai kötelességüket. Pedig sokkal hálásabb, előnyösebb s gyakran messzebbható eredmények vivhatók ki a szépirodalmi téren, mint a mindent felölelő, de eredményeiben leginkább meddő politikai tevékenységgel, mely csak izgat, a szenvedélyek magas hullámaival veti fel s olykor hajótörésre vezet.

De hát mit tegyünk az írók érdekében?

Az íróink érdekében legtöbbet tehetnek kaszinóink és más társulataink. Az országban van néhány száz kaszinó, olvasóegylet, különböző könyvtárak, önképzőkörök és társulatok, ha ezek minden új és arra érdemes könyvet megvennének, akkor nem kellene a kiadóknak a bukástól, íróknak a közönségtől félni, mert ezáltal első kiadás elkelése teljesen biztosítva lenne. Ez által aztán az a cél is el lenne érve, hogy a szegényebb sorsúak is, anyagi áldozatok nélkül, olvashatnák költőink műveit.

De akkor nem úgy kellene ám eljárni, mint a szabadkai kaszinó, mely Jókainak műveiből 2, mond két kötetet bír.

Hát Istennek, a mi kaszinóinkra e tekintetben nem lehet panasz, és csak közönségünknek akarjuk lelkére kötni, hogy az újságokon kívül nagyobbabszabású hazai irodalmi műveinket is pártolni igyekezzék. K. L.

Fővárosi levél.

XXII.

Minő vagyok. — Minő szerettem volna lenni. — Megvizsgáltam. — Egy kis epizód. — Ki volt ő? — Német-magyar. — Egyszer mégis. — Megbeszélés. — Második halott. — Bucsú.

Olyan vagyok, mint a siró bagoly, melynek vészajtósa a hurogása és bánathozó szár-

nya röpködése. Mintha csak élő gyászjelentés volnék: mindig a halálról beszélek!

Pedig minő készséggel vállaltam el ez ideiglenes hivatalt és minő kedves képzetekkel festettem tarkára leveleimnek tartalmát lelkemben jó előre. Azt hittem, hogy a halott-évad unalmait a nyári örömkök dévajkodásával fogom elűzni és az eltikkadt élet lomha lüktetésű ereit az árnyas ligetek és a lombos erdők szellő-czirgatta élvezeteivel hozom izgalmasabb mozgásba.

Képzeteimet csúfosan csalta meg a valóság. Örömkök helyett ma másodszer jövök halált jelenteni; vigáság és élvezet helyett ma másodszer mesélek gyászról.

Nem is csoda! Hisz örömeink közepett, mint árnyék kísér bennünket a gyász és élvezeteink csak alig látható apró oázisok bánatos veszteségeink óriási tengeréhez képest...

De nini! Nem elég, hogy halálról kell beszélnem, még reflexiókba is tévedek a veszteség fölött, és az öröm és bánat viszonyairól szólok, pedig a megvizsgálás gondolatait kelene elhítenem.

Megvizsgálás! — Hol van ilyen?

Vagy van a léleknek olyan vesztesége, melyet kipótolhat más lelki öröm? Kárpótol-e a lehullott virágokért az, hogy nyilni fog, vagy nyilni is helyette új virág?

Az egyéni életben nincs vizsgáltatás! A veszteség tehát csak a feledés és az új örömkök után való vad iparkodás hegeszti be.

... Ablakom előtt ép e perczben vágat a pompás nádkiszéret. Szomszédom a dúsgazdag ékszerész tartja menyegzőjét.

Két hónappal ezelőtt, épen ebben az órában, fiatal nejt kísérte a temetőbe, a kiért nyolcz évig küzdött és reménykedett.

Boldogsága csak fél évig tartott. A szép asszony megcsalta és hat hónappal tovább nem hallgathatta az önvád féktelen kiáltozásait: megölte magát.

Szegény férje majd megörült, s hogy elfeledje bűjait, újra megnősült...

De menjünk tovább! Hagyjuk e képeket; sirassuk el a mi halottunkat: az öreg Vetter Antalt!

Ki volt Vetter Antal?

A névtelen hősök egyike, ki elhagyta német szüleit s német hazáját, hogy megküzdjön a magyar szabadságért!

Hontalanná lett, hogy szabad hazát szeressen magának.

Nem szerezte meg. Nagy tudományán, nagy képzettségén, vakmerő bátorságán és vasszorgalmán kacagva diadalmaszkodott a teremtés gyarlósága; gyenge testét akkor szegte ágyhoz a betegség, mikor a harctéren olyan emberre lett volna szükség, ki szerény, tudós, bátor egy lélekkel.

Ki tudja, nem vettek volna-e más fordulatot az ügyek, ha Vetternek megadatik, hogy érvényesíthesse teljes mértékben nagy tehetségét? Ekkép csak töredékes, de minden tekintetben lélekemelő szerep jutott számára osztályrészül, mely megszerezte neki a rokonszenvet és elismerést akkor, midőn a zajos és válságos időszakban visszavonulni kényszerült, s a mely követte változatlanul, midőn számkivetésbe ment, s a mely környezte, midőn az alkotmány helyreállítása

Öt fogta meg saját átka,
Földönfutóvá lett,
A hogy űzte ő Zizimet,
Űzte fia ötét.
Sirja halmát rég benötte
Dzsemnek is a fűszál,
Ott a hová mindig vágyott,
Bibortenger partnál.
De most is él, egyre regél,
Zizimről az ének,
Az beszélte nekem is el
Dalok gyermekének.

Szántó Kálmán.

Végrendelet.

Írta: Szappanos Sándor.

Halk kopogás hallatszott az iroda ajtaján. „Szabó” — szólta a princípális úr s megnyílt az ajtó.

Tisztes öreg ember lépett be rajta hófehér fürtökkel, tisztességes paraszt ruhában. Teste meggörnyedt s arcát sem igen kímélte az élet ekéje, hosszú és mély barázdákat szántva rajta.

— Adjon Isten szerencsés jó reggelt a Tekintetes úrnak; egészségére kívánom az éjszakai nyugodalmat! — köszönt az öreg.

— Ejnye de régen láttam Tarjányi uram, — adjon Isten kegyelmednek is! — hát hogy van, mi jót hozott a béri pusztáról számomra?...

— Köszönöm alázatosan szives kérdését a Tekintetes úrnak, csak megvagyok a nagyjából mint a féle öreg ember, a kit már csak a fél lába tart meg a sir szélén...

— Bizony megöregedett Tarjányi uram; ugyan hány éves lehet?

— Hej, eljár az idő Tekintetes uram! Bizony már a hetvenhatodikat taposom Isten jóvoltából a tavasz óta. Aztán bizony megtöri az embert a világ, sokat kell benne küzködni, sanyarogni, míg eljuthatunk avégére...

— Biz a nem kis dolog Tarjányi bácsi... hanem tessék, foglaljon helyet, aztán beszélje el, hogy mi járásban kerest meg újra?

— Köszönöm alázatosan Tekintetes uram... Hát csak a járásban vagyok, hogy bizony már a hetvenhatodikat taposom, aztán nem tudom, hogy megérem e még a hetvenhetediket is...

— Biz azt nehéz volna úgy előre megmondani...

— Hát épen azért jöttem el Tekintetes uram, hogy azt bizony nem tudhatja senki, hogy meddig él az ember... Én meg már olyan vagyok, mint a megért búza: ma, vagy holnap várhatom a kaszálást, aztán nem szeretném ha az a kis jószágom érdemtelen kezre jutna... Hát épen azért jöttem, hogy megírná a Tekintetes úr, egy kis írásba tenné, hogy...

— Úgy, hát végrendeletet akar Tarjányi uram?...

— Azt akarom Tekintetes uram. Egy kis földcském van a szentiványi dűlőben, meg egy pár darab lábas jószágom, meg aféle apró-cseppő dolgok — hiszen tudja már a Tekintetes úr — azt szeretném eltestálni.

— És kire akarja hagyni?

— A feleségem leányára, Tekintetes uram.

— Tehát a saját leányára?...

— Nem az én leányom, Tekintetes uram.

— Úgy hát mostoha leánya?...

— Nem, nem mostoha leányom, nekem nincs mostoha gyermekem...

— Úgy hát ki az a feleség leánya?...

— Hogy kicsoda?... Elmondanám szives engedelmével a Tekintetes úrnak, de biz a már nem épen mai dolog...

— No csak beszélje el Tarjányi uram.

— Hát úgy történt az Tekintetes uram, hogy mikor én házasodni indultam, bizony már akkor se voltam valami gyerekelember; fölül voltam már a harminczon s a negyvennek se sok hja lehetett... De azért csak kaptam le-

ányt. A szépiből, a javából válogathattam, mert magam sem voltam épen semmi nélkül...

Választottam is aztán magamnak egyet... Szép leány volt, Tekintetes uram, igen szép leány volt... Akkoriban azt beszéltek, hogy a faluban nincs párja a Balog Zsófinak...

Azt is beszéltek, hogy nem is épen hozzám való... hogy jobban illenek a Hajnal Sándorhoz...

De azért csak hozzám jött, feleségem lett. Szerettük egymást, vagy legalább ő azt mondta, azt mutatta, hogy szeret, hogy nem a gazdaságomért jött hozzám...

Én, tudom, hogy a lelkem is odadtam volna érte...

Igy éltünk keresztül egy telet. Én mindenkinek csak azt mondhattam, hogy nincs nálam szerencsésebb ember a faluban. Hej, de igazat mondott a Kovács István uram: „No, no szomszéd uram: hét tél, hét nyár...”

De annyi sem kellett hozzá; elég volt abból egy is...

Alig hogy kitavasodott, kiűtött a forradalom. Hej, milyen idő volt az Tekintetes uram!... Csak úgy termett a katona, mint a fűszál a mezőn. Tudom, a Kovács István szomszéduramnak öt fia lett egy napon katona. De azért még az öreg is megtette a kötelességét.

A kinek nem jutott kard, az kaszával, ásóval védte a hazát.

„Kossuth Lajos azt izente...” Aztán ment mindenki, a ki csak elbirta a kardot; nem maradt otthon, csak öt-hat gyámoltalan öreg, az asszonyok, meg a gyerekek.

Elementem aztán én is. Azt mondták, hogy egy pár hét mulva ismét itthon leszünk, csak ránczba szedjük egy kissé a horvátokat. De a sors másként intézkedett: az egypár hétből aztán egypár hónap is lett. A kasza helyett puskát adtak a kezembe; az mondták, elbírom azt is... El is bírtam, vittem is hűségesen. Nem dicsekedésképen mondom Tekintetes uram,

de nem olyan volt az akkori katona, mint a mostani...

Mégis hasztalan volt minden; eladtak, elarultak bennünket...

Hej, Tekintetes uram, szomorú nap volt az ott Világos mellett!... Vén, harczedett katonák, a kik százszor látták a halált, a kik a félkezeikkel együtt ellőtt kardot a másikba ragadták s nem ejtettek egy jajsztót, ezek a vén, szakállas katonák sirtak, mint a gyermek, hogy le kellett tenniük azt a csorba vasat...

Haza vándoroltam aztán én is; egy éve elmúlt már, hogy nem láttam a feleségemet... Óh bár soha meg nem láttam volna... Mért nem is tudtam elveszni ott a többivel, ismeretlenül, megsiratatlanul... Nekem, csak nekem maradt meg az élet, hogy száz halált haljak egy helyett!...

*

Bealkonyodott már mikorra elértem a falu határát. A szentegyház kis tornyánban estelire harangoztak... Nem tudom én elmondani Tekintetes uram, hogy mit éreztem akkor.

Mintha talán imádkoztam volna... mintha lelkemben valami titkos félelem támadt volna... aztán nevettem is, sirtam is... nem tudtam gondolkozni, pedig ezer meg ezer gondolat volt a fejemben...

A mint így haladtam, elgondolkozva magamban, ismerős hang szólított meg:

— Adjon Isten jó estét! Kegyelmed-e az Tarjányi uram?...

— Isten adjon kegyelmednek is Bárdos uram, én vagyok hát, én vagyok testestől lelkestől...

Bárdos uram volt az első ismerős, a kivel találkoztam. Igen jó barátságban éltünk, még gyermekkorunk óta. Nem voltam ugyan már félőrájárásnyira a falutól, de azért nem állhattam meg, hogy ne kérdezősködjem tőle:

— Hát hogy vannak Bárdos uram, hogy van a feleségem?

— Mi csak megvagyunk Tarjányi uram,

után visszatért haza, ezentúl csak barátai szűk körében mozogva.

Egyike volt azoknak, kikhez soha a gyanú árnyéka se fért, s kit az irigység nem kísértett meg sem ama nagy emlékeztető napokban, sem később kisebbiteni. Csak egyszer akarta becsületét megmarczangolni a kétszínűség.

Abban az időben történt ez, mikor nagy divat volt az „áruló“ szóval hajigálózani. Különösen az olaszországi magyar legióban, melynek Vetter parancsnoka volt, örökös kanapéproceszusok folytak.

Nagy fejtelenség ütötte ott fel fejét minduntalan, úgy, hogy majd Klapkának, majd Kossuthnak, majd Türrnek örökké bíraskodni kellett a rakoncjántalan elemek között. A jó vértelenségben, pattanásokban üt ki. Nem volt hát esoda e különben is „összeszedett“ legióban, ha bizonyos belviszálykodás folyt örökké. Egy egész legió tüzes, eleven kalandorokból, miként maradhatna nyugton.

Vetterre is, mint mindenkire, megharagudtak egyszer valamiért s „árulóknak“ kezdték elnevezni. Hiszen ez volt a divatos kifejezés!

Vetter nagyon érzékenyen vette a dolgot, s roppant keservesen panaszlá el Türr Istvánnak.

Türr maga is valóságos méregbe jött, s kiállván a sereg elé, ropogó kemény szavakban mondá dorgáló beszédében:

— A mi pedig azt illeti, hogy a hős Vetter Antalt árulóknak neveztek, erre csak nevetnem kell. Hát ugyan mondják meg nekem, mivel, hol és mikép lehet önöket elárulni? Hiszen nincsen az egész világon se monarcha, se senki, a ki önkéért mindnyájukért csak egy frankot is hajlandó volna adni...

Ma már az ő élete is megbecsülhetetlen; mert a szűzies, tiszta emlékezés őrizi és a történelem hamisíthatatlan igazsága virraszt fölőtte, megőrizni a halhatatlanság ékes koszorúját.

Ma már Vetterrel is kevesebb szabadságharczunk élő emlékeinek kitünő alakjai. A dicső esaták hősei, a nemzetölő gyász áldozatai sorából kitorolte a halál az ő nevét is. Ott nyugszik a kerepesi-temetőben.

Sirja fölött a becsület és a nemzeti szeretet gyujtottak örökké lobogó fényes szöveteket.

*

Vetter halála hírével nem végeztem be gyász-krónikámat.

A mult hét végén mindenfelé lengő gyászlobogókkal újra játszadozik a gyászos hír szellő, melynek rőbberő szárnyainál gyorsabban járta meg a főváros minden zugát az a hír, hogy Konek Sándor meghalt.

Konek nem volt nemzeti hős, ki vérel küzdött a nemzet jólétéért, mint Vetter; ő tudós volt, ki a magyar műveltségnek, a magyar tudományok munkáit szerzett idebenn, hirt és tiszteletet odakünn. Nem a harcmező: az akadémia fényes palotája és az egyetem porlepte termei voltak az ő otthona.

Talán ép ezért fogjuk jobban érezni a

vesztéséget, mit az ő halála okozott és talán azért olyan fájó az ő örökre szóló bucsúja...

Nem folytatom tovább, hisz nekem is bucsúzni kell.

Firkási barátom ma adta tudtomra, hogy a jövő héten felvált hivatalomban.

Jól is teszi! — ki tudja minő leveleket írnek néhány hét múlva, ha most már ilyet írok.

Bocsásson meg érte a tisztelt olvasó közönség és tartsa meg szíves emlékébe

Locsifecsi Káint.

IRODALOM.

— „A szakszerű szőlőművelés“ című munkára Zaboly Károly Kecskeméti városi tisztviselő előfizetést nyit. A mű magában foglalja Európa legkiválóbb szőlőművelői által, szőlőművelésről írt műveikben, praktikus alapon kifejtett teóriák színterét, a melyek mindegyikéről szerző 25 évi gyakorlati kísérletek után szerzett tapasztalatai alapján mondja el nézeteit s egy önálló, általános rendszert állít fel, a mely hazánk bármely bortermelő vidékére alkalmazható. — Különös tekintettel van a mű a homoktalajú bortermelő vidékekre, az úgynevezett kerti szőlőkre, a melyekben a csemege-szőlőtermelést följelzei a bortermelésnek és a bortermelést ezen a vidékeken csak másodrendűnek, csak mellékesnek tartja. — Kijelöli továbbá azon csemege-szőlőfajokat, a melyek a kereskedelmi forgalomra legalkalmasabbak, a szállítást törődés nélkül kiállják, korán érnek, nem rothadnak, rendkívül bőtermők és a homoktalajt kiválóan kedvelik. — Valamint kijelöli azon utakat és módokat, hogy miként lehet ezen fajokat oltás és ültetés által leggyorsabban elszaporítani. — Számokban tünteti ki a csemege-szőlőtermelés előnyeit a bortermelés felett. — Leírja Gyürki Antal országos borászati szaktanár lugas-rendszert s annak bálmutatos előnyeit mostani lugas-rendszertünk felett. — Szóval magában foglalja a mű a kor és a tudományok a szőlőművelés terén tett minden újabb vívmányait és azokat hazánk egyes helyi viszonyaihoz idomítja, a szükség szerint módosítva, mikénti alkalmazásuk módját világos, népszerű nyelven leírja. — A mű 4—5 ivre fog terjedni és szeptember hó végén jelenik meg. — Előfizetési ára oly csekély, hogy azt szőlőgazdáink minden nagyobb áldozat nélkül megszerezhetik. — Ára csak 50 kr. — Minden 10 előfizető után a gyűjtőknek 1 tiszteletpéldánnyal szolgálunk. — Előfizetheti a szerzőnél (Kecskemét, Csongrádi-nagy-útcza 96. sz.), Gallia E., Scheiber József és Spitzer József kecskeméti könyvkereskedőknél, valamint a „Kecskeméti“ és „Kecskeméti Lapok“ szerkesztősejében.

— Az uszora természete- és korlátozásáról. — Irta Kovács Elek. Budapest, Grimm Gusztáv bizományja. Ára 40 kr. A körülbelül három ivre terjedő röpirat, mint czime is mutatja, a legfontosabb kérdések egyikeivel, az uszoralaj foglalkozik. Daczára e tárgy kimerítettségének, szerző úgy ír, hogy méltán felkelti a figyelmet, és a mit ír, az nem régi dolgok ismétlése és csépelése. Rövid bevezetés után elmondja az uszoralaj állását 1868-tól 1882-ig; fejtegeti a kamat és uszora közti különbséget; a pénzüri természetéről szólva élesen támadja meg azon szofizmust, hogy a pénzüri; azután azon kérdést veti fel, hogy alkottas-e uszoralaj; végül pedig az uszora korlátozására vonatkozólag lép elő javaslattal, a mennyiben a hitelkötvények behozatalt, uszora bünygyekben az esküdszék alkalmazását kívánja, és végül csak oly egyéneknek engedné meg szenvedő váltóképességet, a kik irni és olvasni tudnak. A tartalom rövid felemelítéséből is látszik bár a művecke figyelemreméltó volta, még sem mulasztjuk el olvasóink figyelmébe ajánlani, annyival is inkább, mert Kovács Elek úr a fővárosi sajtóban ismert tehetségű közgazdasági író.

UJDONSÁGOK.

— A város törvényhatósága közigazgatási bizottsága f. havi rendes ülését 11-én d. e. 10 órakor tartja meg a városháza tanácstermében.

mikor már a piros vére a kezemet érte... mikor már gyilkos valék...

— Szóljon, szóljon Bárdos uram: mi a baja, beteg?...

— Az ám, az... hanem már majd fel is gyógyul ő szomszéd uram, aztán majd csak ellesznek valahogy...

— De hát mit beszél szomszéd uram?... szóljon világosan...

— No nem valami veszélyes... nem hal már bele... az igaz, hogy azért csak megvan a szégyen... No de csak menjen kegyelmed haza...

— Az Isten szerelmére! szóljon hát mi baj történt? beszélje kegyelmed érthetően.

— Ha már épen tudni akarja kegyelmed, hát én megmondhatom; úgy is jobb, ha előre megtudja... ha én mondom meg, nem pedig valami pletyka rosszakarója... Hát a baj bizony megtörtént: épen ma egy hete, hogy a feleségének leánya született.

— Ne tréfáljon ám Bárdos uram, mert ha a házam becsületét akarja bepizkolni, azért megszámlolunk ám még az Isten előtt is!

— Igazat szóltam Tarjányi uram; nem szokásom az ilyen dolgokkal tréfálózni; de bizony már a szégyen megessett... nem segíthetünk rajta. Hej mondtam én annak a Hajnal Sándornak: „Öcsém, öcsém nem jó vége lesz ennek!...“ Mondtam én a kegyelmed feleségének is, hogy...

— Nem hallottam, nem láttam én már Tekintetes uram semmit; zúgott, szédült a fejem, forgott alattam a világ... égett a szívem, mint a pokol, rohangtam, mint az őrlött.

„Az én házam, az én becsületem bepizkolva, meggyalázva!...“

— Az én házam, az én becsületem bepizkolva, meggyalázva!...“

Úgy volt a mint Bárdos uram mondta. Aztán iszonyú dolgot eszelekedtem... Az Isten látja a lelkeket, — de higgye el Tekintetes uram — csak azután tudtam, hogy mit tettem,

— Miként örömmel értesülünk, városunk főispánja Szapáry István gróf, a gleichenbergi fürdőben teljesen felüdült és megrogált egészsége teljesen helyreállott.

— Nagy Jakab világhírű linkó-művész szombat és hétfőn este a Tomaskó-vendéglőben hangversenyt rendez. Ezen művész előadásait különösen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe, mint a ki maga is hazafias és művészi célokra rendkívül sokat áldozott és művészetével bejárta Európa legtöbb fővárosát, hirt szereve mindenhol a magyar névnek.

— A központi takarékpénztárnál mult hét elején hiány mutatkozott a kasszában, mire K. S. pénztárnok önmaga jelentkezett az ügyészségnek. A felülvizsgálat csak csekély elkönnyvelési hibát tüntetett ki, és a feletébb lelkiismeretes pénztárnok szabadlábra helyeztetett.

— Esküvő. Gyenes Sándor derék fiatal földbirtokos f. hó 17-én vezeti oltárhoz a szép és kedves Szabó Ilonka k.-a.-t. Tartós boldogságot kívánunk a fiatal összeillő párnak.

— Választás. Mint örömmel vesszük a hirt, a helybeli gazdasági felsőbb népiskola egyik derék tanítóját, Szurmó Ambrus urat a nagy-körösi felsőbb leányiskolához igazgatóul választották el.

— Halálozás. Kollár Mihály adóhivatali titkár hosszas szenvedés után Éperjesen elhunyt. A Kecskeméti elnyönsen ismert, s a helybeli adóhivatalnál huzamos ideig alkalmazásban volt; a helyből nősült derék tisztviselőt a bánatos özvegy könnyezi.

— Áthelyezés. A katonügyi reform előhírnökei tekinthetjük, hogy a helyben állomásozó Mollináry tartalékezed 5-ik zászlóalja Szabadkára helyeztetett át. A legénység szeptember 18-án megy új állomáshelyére.

— A helybeli kereskedelmi kaszinó alapszabályai a mult héten lettek a belügyminiszter által megerősítve.

— Kellemetlen vendég. Komiáti János 8. t., 75. sz. a. lakoshoz f. é. július hó 30-án este 8 órakor egy ismeretlen ember, ki magát marhakereskedőnek adta ki, azon kérelemmel fordult be, hogy adna neki egy éjjelre szállást, mert a „Fehérlő“ vendéglőben — a hol lovait bekötötte — a szobák sertéskereskedők tömve; tiszta külsejébe helyezett bizalomnál fogva engedtek kérésének, s velők ugyanazon szobában adtak hálást. Midőn azonban az ismeretlen aludni vélte a háziakat, az almáriomot fessegetni kezdé, mely zajra felébredt háziak a vendéget ép akkor csipették meg, midőn ez az almáriomban lopási szándékkal kotorázott. A rendőrségnek átadatván, itt különféle nevenek nevezte magát, míg végre kisült, hogy itt egy veszedelmes betörő-tolvajjal van dolguk, ki nem más, mint Tóth Sámuel czeplédi születésű géplakatos, ki lopás és betörés miatt többször volt büntetve. Átkísértetett a kir. járásbiróságához.

— Magyarosodunk! Perlfaszer Bernát helybeli lakos a saját, valamint két kiskorú gyermeke nevét belügyminiszteri engedéllyel „Pintér“-re változtatta.

— A jogakadémiai tanácsnak mult hó 29-én tartott gyűlésén szóba került egy ne-

gyedik jogi terem felállítása is, érdemleges határozat azonban nem hozott. Miután az akadémia léte többé nem kétséges, nagyon czélszerű volna a négy jogi folyam mindegyikének számára külön-külön terem felállítani, annyival is inkább, mert a termék kevés voltánál fogva a hallgatók több speciál-kollégiumot nem hallgathatnak.

— A polgári felső leányiskola mellé felállítandó előkészítő 4 osztályú elemi iskola helyiségeül, mint halljuk, a templom-útczai Csányi-féle ház jelöltetett ki.

— A városi közönség által jelenben épülőfélben levő körkemencéhez, mint halljuk, vasúti szárnyvonal lesz kiépítve, mely iránt a városi közönség az osztrák államvasúttal főigazgatóságával már érintkezésbe lépett.

— Lopás. Oláh József köncsögi lakostól m. hó 26-án 3 malacz eltolvajoltatott, melynek tettesét sikerült a rendőrségnek Balogh János kanászban felfedezni, mely alkalommal az is kiderült, hogy ugyan ő lopta el Kuti Gábor szabadszállási ukabji pusztai csész 12 frt 15 kr. értékű lúdjait. Átkísértetett a helybeli kir. járásbiróságához.

— Kiténtetés. A helybeli fiatalság egyik derék tagját, Csabai Béla végzettségjoghalgatót, a közmunka- és közlekedésügyi miniszter fogalmazó-segédévé nevezte ki.

— Folyó hó 2-án a helybeli kir. törvényszék börtönhelyiségéből az udvaron foglalkozott foglyok közül egy valahogy az ajtón kiszabadult s futásnak eredt a régi sétatér felé. Az őrség azonban csakhamar üldözöbe vette s a sétatér-őr által futásában megakadályozva, elfogatott s a börtönhelyiségbe visszakisértetett.

— Parragh Gedeon tanár urat a földmívelési miniszter a kecskeméti felső-járás részére filloxera felügyelővé nevezte ki.

— Városunk határterületén jelenleg 22 gőzcséplőgép működik s végzi az aratási teendőket.

— A Mollináry tartalékezedhez f. hó 1-én rukkoltak be a reservisták 13 napi fegyvergyakorlatra; a most behívottak legnagyobb része tanárok és tanítókból áll.

— A városi törvényhatóságnál f. év I-ső felében az iktatóhivatalokba 17,564 ügydarab adatott be.

— Folyó év I-ső felében a városi főpénztárba befolyt 301,159 frt 72 kr., kiadás pedig 291,516 frt 6 kr. volt, így pénztármaradvány a folyó évi június 30-án 9643 frt 66 kr.

— Adózás tekintetében a f. év első felében Kecskemét adóközségben befolyt a folyó év első felében 109,328 frt 67 1/2 kr.

— A folyó év I-ső felében a szegény-menházban átlag és naponként 39 férfi, 38 nő, összesen 77 egyén látottat el minden; kivül élelmeztetett 22 férfi, 30 nő, összesen 55; ezek részére az elmúlt fél év alatt kiszolgáltattott 14,316 adag főtt étel, 21,067 kgr. 40 dgr. kenyér, 988 kgr. 24 1/10 dgr. szalonna.

— Öngyilkosság. Kovács Sándor 72 éves szőlőműves m. hó 31-én Daróczi-közi szőlőjében önakasztás által vetett véget életének. Öngyilkossága okául gyógyíthatlan betegségeit mondják.

— Kerekgyháza község adózási tekintetben a kecskeméti adóhivatalhoz csatoltatott.

ORSZÁG-VILÁG.

Vetter Antal altábornagy, volt honvédelmi miniszter, szabadságharczunk egyik kitünő bajnoka húnymt el mult hó 27-én Budapesten. Kitünő katonai, lángoló hazafi és nemes jellemű ember veszett el benne. Temetése mult hó 29-én nagy részvét mellett ment végbe. Egykori honvédtársai egy neki emelendő emlékfelállításán fáradoznak. — **Kriszta Jánosnak**, a néhány évvel ezelőtt elhunyt költőnek, a „Vadrózsák“ gyűjtőjének, volt akadémiai tagnak és unitárius püspöknek szülőházát jelölték meg mult vasárnap emléktáblával Nagy-Ajtán, Erdélyben. Az ünnepélyen Jakab Elek tartott hatásos emlékbeszédet, Györfi József pedig ódáját szavalta el. — **A német „Deutscher Schulverein“** működésének ellenállóására több fővárosi polgár lelkes felhívást bocsátott ki „Magyar Iskolaegylet“ alapítási czéljából. — **A tiszaezslári ügyben** Bary vizsgálóbíró már befejezte az elővizsgálatot és erről szóló jelentését be is nyújtotta a törvényszékhez. A jelentés nagyon alaposoknak tartja a gyanúkokat, a miért a vádlottak elfogattak. — **Nyiregyháza**n egy F. d. g. y. s. Endre nevű budapesti antisemita az ott tartózkodó sakter-védő keresztény ügyvédek ellen tüntetést akart rendezni, de az alispán jókor észét vette a dolognak, a hős antisemita pedig jónak látta odábbállani. — **Petőfi szobrát** Budapesten október 8-án leplezik le. — **Pettykó Imrét**, a kitünő hegedűművészt, ki a zeneakadémiai nagy aranyéremmel csak nem rég lett kiténtetve, Hubay Jenő hazánkfia, brüsszeli zeneakadémiai tanár magához hívatta, hogy nála az ő költségén nyerje további kiképeztetését. — **Ebenbüch kanonok** a napokban ajándé-

kozta 4 1/2 ezer kegyéremből álló nagybecsű gyűjteményét a nemzeti muzeumnak. — A hadsereg újjászervezésével két magyar gyalogezredet megszűntetnek és két magyar tüzérezredet s egy magyar vadász-zászlóaljat szerveznek. — A lemergi 34 tárgyalási napot igénybe vett hűtlenségi pörben a fővádlottakat: Dobránszky Adolfot és leányát Hrabárné Olgát fölmentették; csupán 4 alsóbbrendű vádlottat ítéltek el néhány havi börtönre. — Szobrot emel Washingtonnak egy amerikai társaság; a fél millió frtnyi költség közadakozás útján gyűlt egybe. — A new-yorki törvényhozás két évi fogházzal rendeli büntetni azt, a ki öngyilkossági kísérletet követett el és 7 évi fogházzal azt, ki párbajban részt vett; a vasárnap meg nem tartására is szigorú büntetéseket ró. — Párisban 70, mondó hetven napig aludt egy nő, és teljesen még most sincs eszméleténél. Alvása második hónapjának végén idétlen gyermeket szült. Fölbresztésére minden kísérlet meghiúsult. — Perczel Lajos monori végrehajtó és a „Monor és Vidéke” szerkesztője, eltűnt. — A „Hon” és „Ellenőr” jövő hó elsején összeolvadnak egy új lapba, melynek czíme „Nemzet” lesz. Lapvezér Jókai, felelős szerkesztő Láng Lajos lesz. — Az ideai búza súlya oly nagy, hogy a

tőzsde sulymérőjén több ízben meg sem lehetett mérni. — Indrak János, bécsi kegyesrendi szerzetes és provinciális egy gazdag magyarországi zsidó nőt akarván nőül venni, a szerzetből kilépett és nejevel együtt a protestans hitre tért át. — Konek Sándor kitűnő statisztikus meghalt. — GAZDASÁG. Az aratás július végével határunkban bevégeződött, s szalmára gabonáink jól fizettek, mert holdanként lehet számítani átiag 20—25 csomót búzánál és rozsnaál, árpa és zab szintén kielégítő termést adott, csak hogy ezen gabonaneműeknél a mennyiségikülönbözöt nagyon változik, amennyiben a jól letrágyázott föld igen dús, a gyengébb földek csak a rendes termést adják. Augusztus hónappal megkezdődött az általános eséplés (nyomatás), s így már a gabona minőségéről is biztos tudomással bírunk, s örömmel elmondhatjuk, miszerint gabonáink nemcsak mennyiségileg elégték ki a termelőt, de minőségileg is oly szép s tökéletes termést adtak, hogy csak ritka év, a melyben ilyen általánosan jó gabonának örvendhetünk.

Kapásnövényeink, mint burgonya, tengeri, répa stb. a múlt heti egypár jó eső folytán igen szépen fejlődnek; különösen a tengeri, ha a kánikula nagyon rá nem melegít, szép termést igér. Ha a tengeri jól áll, mondanom sem kell, hogy a sarjú is nő; a köles általában hibás s alig lehet jó kölesvetést látni vagy rólla hallani. Jóságállományaink kielégítő állapotban vannak, még mezőben hiányt nem szenvedtek; a jubok közt ütötte fel magát a lépfene, s már néhány gazdának tetemes kárt okozott. T. L. ÜZLET. Sertésvásári jelentése az első magyar sertésüzlet és kölcsönölegező részvénytársulatnak. Budapest-Kőbánya, augusztus 4. Nagyobb kínálat miatt a hét elején lassú volt a forgalom és az árak csökkentek, később a kiviteli szükséglet növekedtével élénkebb hangulat állt be és az árak gyorsan emelkedtek. Hét végén a jegyzett áráért vásárolni már nem lehet. Heti átlagárak: magyar vál. árú 240—280 kg. nehéz 59—60 kr., 180—220 kg. nehéz 58 1/2—59 1/2 kr., öreg 300 kg. túli 58 kr.; vidéki sertés 57—58 kr.

Transitóban: szerbiai 55—61 kr.; romániai 58 1/2—61 kr. tiszta kigrammonként. Helyi állomány: július 21. maradt 89,975 db. Felhajtás: alvidékről kövér 3450 db. sovány 12 " Szerbiából 581 " Romániából 1303 " m. államvasúttal kövér 2846 " sovány " budai vámoknál " 8,192 " 98,167 db. Elhajtás: Felvidékre 351 db. Bécsbe (m. h. 479 db.) 2143 " Csehországba 727 " Bodenbachon át 2051 " Rutkán át 389 " Felmethonba " Budapesti fogyasztás 2358 " Kültelki 100 " Kőbányai szállonások " magyar államvasút 268 " 8,567 db. Marad állomány: 89,600 db. A részvény-szállásokban 16,910 db. van elhelyezve. Piaczi árjegyzék. Tiszta búza métermázsánként 9.— krtól 9.50 krig. Kétszer " 7.20 " 7.50 " Rozs " 6.20 " 6.50 " Arpa " 6.— " 6.30 " Zab " 5.80 " 6.— " Tengeri " 7.30 " 7.60 " Krumpli " 2.— " 2.10 "

HIRDETÉSEK.

Részvény-eladás. A kecskeméti sertésüzlet gőzmalma részvénytársasága részvényeiből több darab eladó. Értekezhetni Fekete István ügyvéddel. 141 (1—1) A Hajós-fele ház a II-ik tizedben a Széchenyi-téren folyó 1882. évi augusztus hó 10-ikén d. e. 11 órakor a helyszínen tartandó önkéntes árverés útján f. é. November 1-től számítva egy évre bérbeadatik. Árverezni kívánók 20 frt. bántpénzt tartoznak az árverés megkezdése előtt letenni, mely — a legtöbbet ígérően kívül — az árverés befejeztével visszaadatik. Zárt ajánlatok ugyancsak 20 frt. bántpénz csatolása mellett dr. Szeless József úr által f. é. Auguszt. 10-ig d. e. 9 óráig, valamint alolirt által a helyszínen az árverés megkezdéseig szintén elfogadhatnak, s a szóbeli árverés befejeztével nyilvánosan felbontatnak s kihirdetnek. Muraközy László, 142 (1—1) a közös birtokosok meghatalmazottja. Hajós József tulajdonát képező könesögi birtok mintegy 1000 magyar hold területtel, f. é. Szt. Mihály napjától kezdve hosszabb időre bérbeadandó, esetleg örök áron eladó. 143 (1—1) Bővebb felvilágosítást ad Muraközy László ügyvéd Kecskeméten, és Budapesten Zöldfa-útcza 9. sz. 9333. Hirdetmény. 1882. Felső-Pusztaszeren egy községi népiskola építése Kecskemét szab. kir. város törvényhatósága által elrendeltetvén, annak árlejtése a város mérnöki hivatalában f. 1882. évi augusztus hó 16-ik napjának délelőtti 9 órájára kitűzetett azzal, hogy a kiküldési ár 2300 frt. 93 kr., melynek 10%-je készpénzben, vagy elfogadható értékű papírban az árlejtéskor bántpénzzel lefizetendő lesz. — Továbbá értesítettek vállalkozni akarók arról, hogy a város által a helyszíneire szállítandó téglá, vályog és agyagföld kivételével minden nemű anyagot, fuvart és munkát vállalkozó tartozik előállítani. Végül a költségelírányzat, tervrajz és árlejtési feltételek a mérnöki hivatalban az árlejtés előtti időben is, a hivatalos órákban megtekinthetők. Kecskemét, 1882. július 31.

ÉRTESÍTÉS. Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy folyó hó 20-án saját nevünk alatt a reform. egyház bazárépületében (Szappanos József volt bolthelyiségében) posztó-, vászon és divat-árú üzletet nyitottunk, a melyet ezen szakmába vágó árucikkkel dúsán berendeztünk. Több évi szakismeretünk bennünket azon kellemes helyzetbe juttatott, hogy t. vevőinket jó minőségű árú jutányos ár mellett kiszolgáltatásban részesíthetjük. Kérjük végül a n. é. közönséget, hogy teljes bizalommal hozzánk fordulni, s fiatal vállalatunkat pártolni szíveskedjék. Midőn a n. é. közönség szives támogatását s nagybecsű pártfogását óhajtjuk, fogadják kiváló tiszteletünket. Kecskemét, 1882. július hó 20-án. Witz Testvérek. 121 (3—3)

Szóló-eladás. A csáktornyai hegységben, az úgynevezett fűzfáskút és vasút tömszomszédságában 75 útból álló szőlő szabad kézből eladó. Értekezhetni Csányi Károly városi aljegyzőnél. 135 (3—2) Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől. Harmincz éven át jónak bizonyult. Anatherin-szájviz Dr. POPP J. G.-től cs. kir. udvari fogorvos Bécsben, I. Bognergasse 2. Gyökeres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szilva a szájüreg és a foghús mindennemű betegsége ellen. Jónak bizonyult öblögető víz az idült torokbajoknál. Egy nagy palack 4 frt. 40 kr., egy közép u frt. és egy kicsi 50 krral. Növényi fogpora, rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi, annélkül, hogy azok ártalmára volna. Ára dobozunkint 63 kr. Anatherin-fogpastája üveg szelencékben u frt 22 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer. Hlatos fogpastája a szájüreg és a fogak ápolása s fenntartására a legkitűnőbb szer, darabja 35 kr. Fogoloma, igen gyakorlati s a legbiztosabb szer a lyukas fogak önölmozására. Ára dobozunkint 2 frt u0 kr. Popp gyógy-növényiszappana, a legkitűnőbb pipereser sümörög, kiütés, májfolt és szeplő ellen, a tiszta arcbőr előmozdítás és megtartására, különféle borátkák ellen, egy db ára 30 kr. Utánzásoktól, melyet néhány gyáros használ, óvunk, miután a miénkhez hasonló czéjelvényeket használnak és termelvényeik a miénkhez igen hasonlítanak. Bevásárlásnál kérjük szigorúan a czégre nézni. Raktárak: Kecskeméten Molnár János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösön Tarkay K. és Medveczky S., Szolnokon Boár G. és Horánszky I., Félégházán özv. Hofer A., Szentesen Dósa B. és Várady L., Majsnar Tarjai P., Czegléden Persay A., Kis-Körösön Gubás K., Szabadzállásán Martinovics P., Csongrádon özv. Maister E., Mező-Túron özv. Somogyi G. gyógyszerárakban. 36 (20—12)

Legjobb osztályozásra alkalmas! Eredeti Mayer trieur 25,000 gép használatban 139 (8—1) A gyári jelvény kivántások. GROSSMANN J. BUDAPEST. 140 (3—1) Kuna Jenő. Hirdetmény. Tisztelettel van szerencsém a tisztelt szülőket értesíteni, hogy kik gyermekeiket a német nyelv elsajátítása szempontjából a verseczi polgári iskolába — avagy az itteni leánynevelő intézetbe járatni óhajtják — szállás és teljes ellátás végett alolirotnál levél útján is jelentkezhetnek. Verseczen, 1882. jul. 31-én.

Hirdetmény. Néhai H. Kovács Anna özv. Ipacs Szabó Imréné — VIII. tized Halasi-nagy-útcza 22-ik sz. a. — volt háza szabad kézből eladó; értekezhetni Dr. Kocsis József háztulajdonossal. 133 (3—2) 7773. Hirdetmény. Kecskemét sz. kir. városi javadalmához tartozó sűrbehozatal és kimerési jog használatára a folyó év végével lejárván, annak a jövő 1883-ik évi január hó 1-8 napjától 1884-ik évi ápril 23-ik napjáig használatára a 225/1882. sz. közgyűlési végzéssel megrendeltetett, s az árverés megtartására folyó évi augusztus hó 8-ik napjának reggeli 8 órája a gazdasági hivatalba kitűzetett, mely határidőre vállalkozni akarók 300 frt bántpénzzel meghivatnak; zártajánlatok kellő bántpénzzel előlva az árlejtés megkezdése előtt szinte elfogadhatnak. Feltételek a következők: A bérlet kezdetét veszi 1883. évi január 1-8 napján és tart 1885-ik évi decz. hó utolsó napjáig, vagyis 3 évig. Köteles vállalkozó egy 4 lovasfogatot kényelmes hintó és jó szerszámmal, egy 3 lovas- és egy két lovasfogatot 3 jó állású kecsival, egyiket jó szerkezettű bűrfedéllel ellátva kiállítani, ezen kívül 10 igafogatot a város házához folytonosan készletben tartani. A lovak elhelyezésére — az azok után esendő trágyáért — a város e czélú istállója vállalkozónak használatul átengedtetik. A szolgálat teljesítéséért az illetékes díj havonként mindenkor utólagosan fog bérlelnek kifizettni. Mirel a vállalkozni akarók azzal értesítettek, hogy a szerződési pontozatok a gazdasági hivatalban addig is megtekinthetők. Kecskemét, 1882. július 25. 129 (2—2) A gazdasági osztály. Eladó ház. Tassy Pál VII. tized 35. szám alatti háza szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal. 122 (2—2)

Ház-eladás. Néhai H. Kovács Anna özv. Ipacs Szabó Imréné — VIII. tized Halasi-nagy-útcza 22-ik sz. a. — volt háza szabad kézből eladó; értekezhetni Dr. Kocsis József háztulajdonossal. 133 (3—2) 7773. Hirdetmény. Kecskemét sz. kir. városi javadalmához tartozó sűrbehozatal és kimerési jog használatára a folyó év végével lejárván, annak a jövő 1883-ik évi január hó 1-8 napjától 1884-ik évi ápril 23-ik napjáig használatára a 225/1882. sz. közgyűlési végzéssel megrendeltetett, s az árverés megtartására folyó évi augusztus hó 8-ik napjának reggeli 8 órája a gazdasági hivatalba kitűzetett, mely határidőre bérlelő ki-vánók annak kijelentésével hivatnak fel, hogy az árverési feltételek a gazdasági hivatalban a hivatalos órákban addig is megtekinthetők; továbbá, hogy az árverésben csak 500 frt bántpénz letétele mellett lehet részt venni és végül, hogy ugyanily bántpénzzel ellátott zártajánlatok a kitűzött határidőig szinte elfogadhatnak, később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Kecskemét, 1882. július 25. 129 (2—2) A gazdasági osztály. Birtokeladás. Hajagos Illés — alsó-szentkirályi (szikrajárszéki) 110 katasztrális hold, és felső-szentkirályi 50 katasztrális hold — tanyaföldje előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó. Az eladási feltételek iránt értekezni lehet a tulajdonossal, vagy e részbeni megbízottja: ügyvéd Zombory László úrral. 132 (3—2)

A mérnöki hivatal. 137 (2—1) Hirdetmény. A városház előtti kocsiútnak élére rakandó kitéglázása a 206/1882. számú közgyűlési határozattal elrendeltetvén; ezen munkára f. 1882. évi augusztus hó 16-ik napjának délelőtti 9 órájában, a mérnöki hivatalban árlejtés tartatik. Kiküldési árul szolgál a költségelírányzatban föl-vett 1111 frt. 90 kr., melynek 10%-je az árlejtéskor készpénzben vagy elfogadható értékű papírban bántpénzzel lefizetendő. Az árlejtési feltételek a költségelírányzat a hivatalos órákban — a mérnöki hivatalban — megtekinthetők. Kecskemét, 1882. augusztus 2. 138 (2—1) A mérnöki hivatal. Pekárik János ügynökségi és bizományi üzlete. Kecskemét, I. Vasári-kis-útcza, 110. Elfogad mindennemű hirdetéseket, adásvételeket és pénzkölcsönök közvetítését, tűzkár elleni és életbiztosításokat, továbbá arczkép-, g ümölcs-, virág-, czég-, bútor- és épületfestést és aranypozást. Ugyanott kaphatók kitűnő érmelléki, magyarádi, badaesonyi, somlai, erdélyi muskátlyi, osombordi rizing fehér, — budai, szegszárdi, viosntai, karloviczi, egri, villányi vörös — és ruszti, ménesi, tokaji aszúborok hordókban és palaezokokban, — továbbá eredeti Mayer-féle konkalypozók és Baker-féle rosták, végre új gabonaszúrok és 3 ház eladó. Bővebb felvilágosítás bárkinek készséggel díjmentesen adatik! 136 (1—1)

Hirdetmény. A városi előfogat és szolgálatlétel bérleti határideje a folyó évi decz. hó végével lejárván, annak újból 3 évre leendő használatára a 223/1882. sz. közgyűlési végzéssel megrendeltetett s az árlejtés megtartására a gazdasági osztály utasított; mihez képest árlejtési határidőül a folyó évi augusztus hó 9-ik napjának reggeli 8 órája a gazdasági hivatalba kitűzetett, mely határidőre vállalkozni akarók 300 frt bántpénzzel meghivatnak; zártajánlatok kellő bántpénzzel előlva az árlejtés megkezdése előtt szinte elfogadhatnak. A bérlet kezdetét veszi 1883. évi január 1-8 napján és tart 1885-ik évi decz. hó utolsó napjáig, vagyis 3 évig. Köteles vállalkozó egy 4 lovasfogatot kényelmes hintó és jó szerszámmal, egy 3 lovas- és egy két lovasfogatot 3 jó állású kecsival, egyiket jó szerkezettű bűrfedéllel ellátva kiállítani, ezen kívül 10 igafogatot a város házához folytonosan készletben tartani. A lovak elhelyezésére — az azok után esendő trágyáért — a város e czélú istállója vállalkozónak használatul átengedtetik. A szolgálat teljesítéséért az illetékes díj havonként mindenkor utólagosan fog bérlelnek kifizettni. Mirel a vállalkozni akarók azzal értesítettek, hogy a szerződési pontozatok a gazdasági hivatalban addig is megtekinthetők. Kecskemét, 1882. július 25. 129 (2—2) A gazdasági osztály. Eladó ház. Tassy Pál VII. tized 35. szám alatti háza szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal. 122 (2—2)

A BERGER-féle orvosi KÁTRÁNY-SZAPPAN orvosi tekintélyek által ajánlva a legtöbb európai államokban fényes sikerrel használtatik mindennemű bőrkütegek, különösen a rüh, az idült és pikkely-sömör ellen, a kosz, a sümör-repedvény, a fej- és szakál-korpa ellen. A BERGER-féle kátrány-szappan 40%-től fakátrányt tartalmaz és észrevehetőleg különbözik a többi kátrány-szappanoktól, melyek a kereskedelemben előfordulnak. — Tévedések kikerülése végett a gyógyszerárban kizárólag BERGER-féle kátrány-szappan kéréndő és az ismert védjegyre ügyelendő. — A gyengébb kátrány-szappan az arcbőr tisztatlansága, nemkülönben a gyermekek bőr- és fejkütegei ellen, úgy szintén mint felülmulthatlan cosmeticus mosdó- és fürdőszappan Berger-féle Glycerin kátrány-szappan szolgál napi használatban. — Ezen szappan 35%-től Glycerint tartalmaz és parfümizott. Ára darabonként használati utasítással 35 kr. Egyedüli helyettes a bel- és külföld részére: G. HELL gyógyszerész Troppauban. Magyarország majd minden gyógyszerárban kapható. Főraktár Kecskeméten: MOLNÁR JÁNOS gyógyszerész úrnál. 51 (24—10)

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál.